

ULUSAL İLAÇ POLİTİKALARININ GELİŞTİRİLMESİ: GÜNCELLEŞTİRİLMİŞ WHO RAPORU*

Ülkeler ilaç teminini ve rasyonel kullanımını sağlamada ciddi sorunlarla karşılaşmaya devam etmektedirler. Bunun nedenleri karmaşık olup, yalnızca mali ve bütçe ile ilgili kısıtlamalara değil, ancak aynı zamanda pazarın özelliklerine, hükümetlerin, reçete yazanların, ilaç satanların, tüketicilerin ve ilaç endüstrisinin tavrına ve davranışına da bağlıdır.

Birçok ülkenin deneyimi, farmasötik sorunların ve konuların en iyi biçimde ortak bir çerçeve içinde çözümlenebileceğini göstermektedir. Bu çalışmaya yardımcı olmak için WHO tarafından 1988 yılında Ulusal İlaç Politikalarının Geliştirilmesine ilişkin Kurallar yayınlanmıştır. Bu yayın çekirdek politika konularında genel bir bilgi vermekte ve zorunlu ilaç kavramını kapsamaktadır.

Birçok ülke ulusal ilaç politikasını oluştururken bu kuralları kullanmıştır. Ancak, bu kuralların kullanılması sırasında kazanılan deneyim ve farmasötik sektörü etkileyen süratli küresel değişiklik karşısında, yeni teknik konuların ve gelişmelerin güncelleştirilmiş yeni bir yayında ele alınması gereği açıkça ortaya çıkmıştır. 1988 Kurallarının güncelleştirilmesine katkıda bulunmak üzere WHO bünyesinde Uzman bir Komite Haziran 1995'de Cenevre'de toplanmıştır.

Komite her ülkenin kapsamlı bir ilaç politikası oluşturmasını ve uygulamasını tavsiye etmiştir. Bu politikaların amaç ve hedefleri ulusal koşullara ve önceliklere bağlı olarak belirlenecekken, bunların itici gücü, zorunlu ilaçların bunlara ihtiyaç duyan herkes tarafından temin edilmesini ve karşılanabilmesini sağlamak, ilaçların emniyetini, etkinliğini ve kalitesini temin etmek ve reçete yazanlarla tüketiciler tarafından rasyonel kullanımını teşvik etmek olmalıdır.

İlaç politikaları daha geniş kapsamlı ulusal sağlık politikasının bir parçası olmalı ve mümkün olduğunca koruyucu sağlık bakımını vurgulamalıdır.

Politikaların geliştirilmesinin ve uygulanmasının ilgili tüm tarafların, bir başka deyişle hükümetin, sağlık bakım hizmeti sunanların, tüketicilerin, imalatçıların ve üniversitelerin ortaklığını gerektirdiği Komite tarafından vurgulanmıştır.

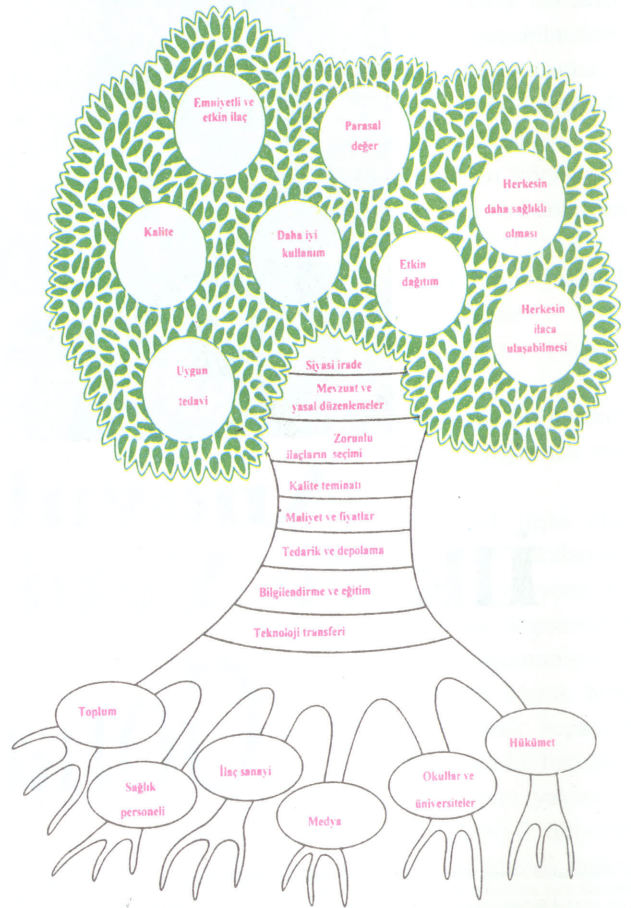
Rapor kapsamındaki ulusal ilaç politikası ile ilgili önemli konular aşağıda belirtilmektedir:

- mevzuat
- ilaç seçimi ve temini
- kalite teminatı
- rasyonel kullanım
- ekonomik stratejiler
- izleme ve değerlendirme
- araştırma
- insan kaynaklarının geliştirilmesi
- ülkeler arasında teknik işbirliği

Raporun sonuç bölümünde önceliklerin belirlenmesi, politikanın oluşturulması ve uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi gibi, politika geliştirme süreci ile ilgili yol gösterici bilgiler sunulmaktadır.

Rapor politika oluşturanlar, politika geliştiren örgütler ve ilgili diğer taraflarca farmasötik politikaların geliştirilmesinde yararlı bir katkı unsuru olarak görülecektir. Bu alanda pratik bir araç sağlayacak olan, WHO'nun ulusal ilaç politikasının geliştirilmesine ilişkin kurallarının 1997 yılında yayımlanması planlanan ikinci baskısını hazırlamak için ilave katkı arayışına girilecektir.

WHO Uzman Komitesi tarafından hazırlanmış olan, Ulusal İlaç politikaları ile ilgili Rapor WHO/DAP/95.9, İngilizce ve Fransızca dillerinde ücretsiz olarak aşağıdaki adresten temin edilebilir: World Health Organization 1211 Geneva, 27, Switzerland.



*Essential Drug Monitor No:21 - 1996'dan çevrilmiştir.